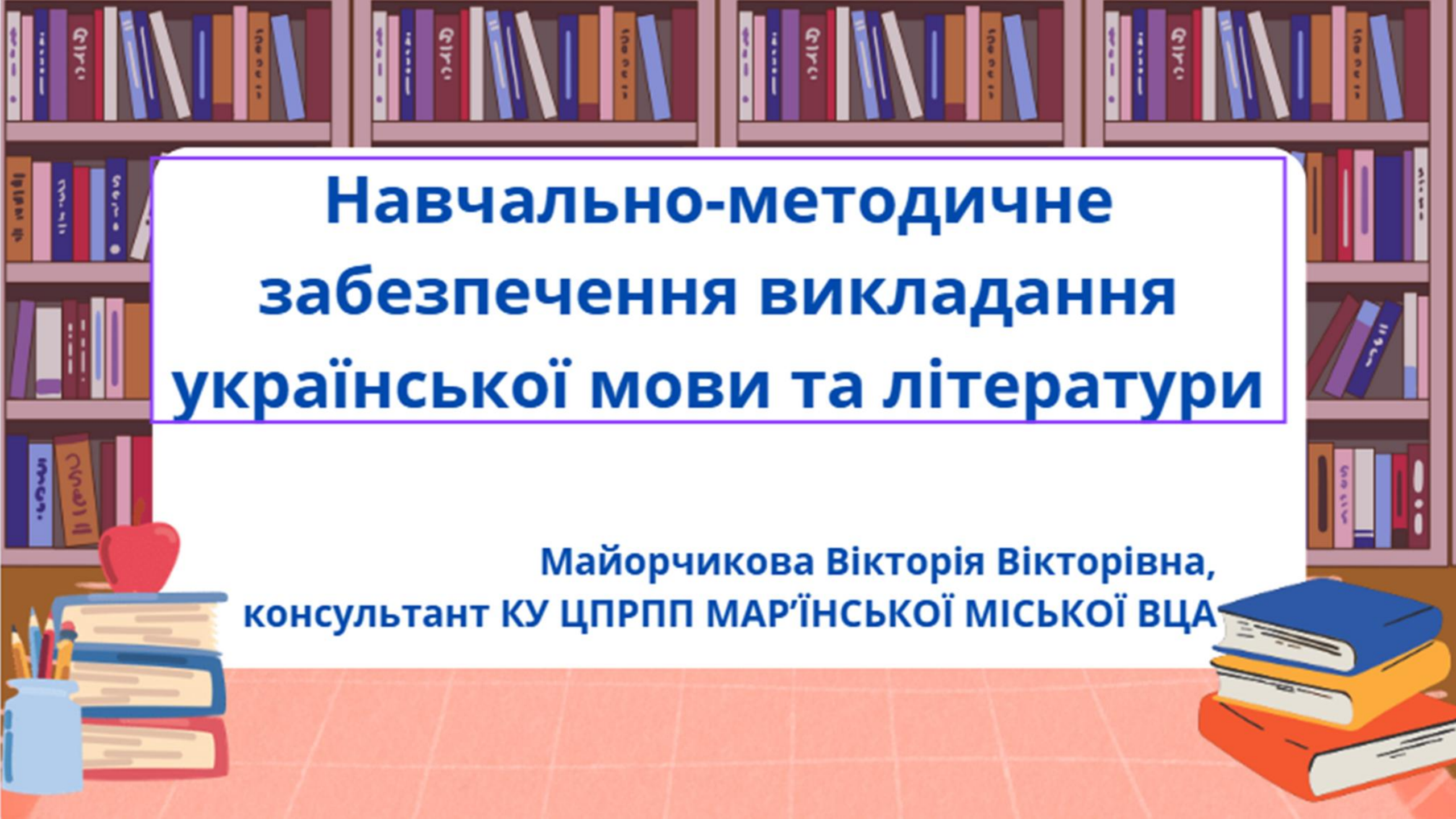

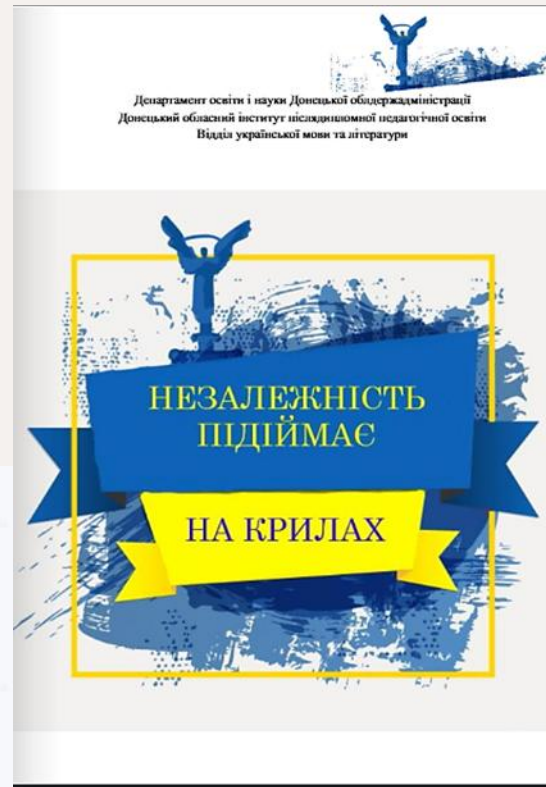
Навчально-методичне забезпечення викладання української мови та літератури

**Майорчикова Вікторія Вікторівна,
консультант КУ ЦПРПП МАР'ІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ВЦА**

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Збірник «Незалежність підіймає на крилах». Цифровий контент до уроків української мови. Електронний навчально-методичний посібник. - Майорчикова В.В., с.13., 2021 рік

УДК 811.161.2.004.9(07)
11.44

Рекомендовано до використання в закладах загальної середньої освіти Донецької області
Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, протокол № 2 від 23.06.2021 року

Авторський колектив:

Каленченко Т.С.,	завідувач відділу української мови та літератури Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Колесниченко Г.А.,	учитель, Мар'їнський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 Мар'їнської районної ради
Колесніченко Г.В.,	учитель, Новоукраїнський заклад загальної середньої освіти Путильської міської ради
Корнієнко О.В.,	учитель, Новоукраїнського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №2 Новоукраїнської міської ради
Галич М.Ю.,	учитель, комунального закладу Житомирської національно-всвітньої комплексної спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів - дитячої загальної школи Житомирської районної ради
Галанина О.І.,	методист відділу української мови та літератури Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Корнієнко Н.І.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови» міської обласної адміністрації міста Тернополя
Колесніченко О.О.,	учитель, Сторожинської спеціалізованої гімназії Сторожинської міської ради
Курнозюк І.В.,	учитель, Громадянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №17 Сторожинської міської ради
Майорчикова В.В.,	учитель, Мар'їнського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №2 Мар'їнської районної ради
Найнова Г.О.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІ ступенів № 9 військово-органічної адміністрації міста Тернополя
Назарова О.М.,	учитель, Сторожинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Дубровицької міської ради
Навеса Т.Ю.,	методист відділу української мови та літератури Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Селіва В.В.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІ ступенів № 21 військово-органічної адміністрації міста Тернополя
Шафарець М.М.,	учитель, Дубровицького національно-всвітнього комплексного «Спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням окремих предметів - дитячої загальної школи» Дубровицької міської ради
Христенко О.А.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови» міської обласної адміністрації міста Тернополя

Рецензенти:

Піша Л.Г.,	завідувач кафедри суспільно-гуманітарної освіти Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук
Степан Т.А.,	учитель, української мови та літератури Краматорської української гімназії Краматорської міської ради, учитель вищої категорії, учитель-методист

Незалежність підіймає на крилах. Цифровий контент до уроків української мови: електронний навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / авт. ред. Т. С. Іващенко; Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. - Краматорськ: [б.з.], 2021. - URL: <http://ipk.dn.ua/2021/>; доступно між. - Загл. з екрана.

У збірнику надано електронний контент, призначений 10 річчю незалежності України, до уроків української мови. Цей матеріал допоможе освітянам навчати, а учням навчатися мови через цифрові засоби. Посібник призначений для філологів-україністів, учителів, студентів ВНЗ.

© Донецький облІППО, 2021

Департамент освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації
Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ української мови та літератури

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ПІДІЙМАЄ НА КРИЛАХ

Цифровий контент до уроків української мови

Електронний
навчально-методичний посібник

Краматорськ
2021

Публікації вчителів української мови та літератури складів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методичні матеріали фіналістів фестивалю «Шукай краси, добра шукай». «Автор підручника „Не раз, хто забувається про завтра, той має вічність” (Леся Українка)». - Майорчикова В.В., учитель української мови та літератури Мар'їнського ЗЗСО І-ІІІ ступенів №2, 2021 рік

Майорчикова Вікторія Вікторівна,
учитель української мови та літератури
Мар'їнського закладу загальної середньої
освіти І-ІІІ ступенів №2 Мар'їнської
міської військово-цивільної адміністрації
Покровського району

Невідомі умови життя автора

Одним із найважливіших напрямків у своїй роботі є реалізація принципу дитинорозумності в Новій українській школі на уроках української словесності. Точку намагаюсь знаходити ефективні засоби навчання, які допоможуть підняти основні навчальні матеріали, зацікавити учнів, підвищити їх мотивацію до вивчення предмета, стимулювати розумову діяльність і розвинути творчий потенціал.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА
(спрацюємо їй і на прізвище)
Лариса Петрівна Косач-Котляк
(1871 - 1913)

Скільки талановитих людей дала світу щедра українська земля! Серед них – поетеса широкого творчого діапазону, дитячиця, геніальна і виступає Леся Українка.

«Якби ти знав, наскільки важить слово...» – писав І. Я. Франко, коли приїхав до Києва і познайомився з Леся Українка, жінка, яка розум, чутливість, серце, безсмертну гарту почуттів, виражених у поетичному слові. Вона написала багато знаменитих і прозових до нас, і на її голос очивається наша душа і серце.

Леся Українка – українська письменниця, перекладачка, культурна діячка. Найвідоміші твори поетеси: збірка поезій «На крилах пісень», «Душа і тіло», «Відступок», поема «Давня казка», «Одне слово», драма «Українка», «Казка про», «Дитячість», «Дитячість».

Леся Українка народилася 25 лютого 1871 р. в місті Новотроїцькому (нині Житомирська область) у родині українських інтелігентів. Батько Петро Антонович Косач – високоосвічений повний службовець, юрист, дуже любив літературу й мистецтво; мати Ольга Петрівна Драгоманова-Косач – письменниця, яка писала під псевдонімом Ольга Павлик, була активною жіночого руху.

Зростаючи у великій, дружелюбній і привчальній сім'ї. Мала двох братів і три сестри. Батьки багато уваги приділяли вихованню дітей, їх гуманітарній освіті. Дитячі роки Леся Українка минали на Волині у с. Колодязі, в краю середньовічних соснових борах, тихесеньких джерел, рослинств, луку. Дитини росли веселою і живою, були здібними і творчими.

Інтерактивний плакат «Життєвий шлях Лесі Українки»:
<https://www.thingslink.com/scene/306153367821746176>

Із раннього дитинства Леся кривилася хворобою та веселою дитинкою. Захворіла дівчинка в 9 років. Через тяжку хворобу вона до школи не ходила, а хворіла освіту самостійно. Невдачі на періодичні бої в кістках, дівчина і далі грали на фортепіано, малювала, знала більше десяти історій про своїх мисл. Ток її дитинства Леся була сильною душою і рішучою. Її правомірною версією життя були слова: «Щоб не впасти, в сніданок».

Свій перший вірш – «Надію» – Леся написала дев'ятирічною дитиною. Сталося це під враженням від арешту й засудження до Сибіру рідної тітки, Ольги Косач, яка належала до київського гуртка «Богатирів». А вже у тринадцять років Лариса Косач почала друкувати. 1884 року у Львові в журналі «Зоря» опублікували два вірші: «Космачівка» і «Сафон», під якими вперше з'явилась ім'я – Леся Українка. Про рідню її освіту може свідчити про її якийсь фоту 18-літньої дівчини. Леся самостійно написала для своїх сестер підручник «Стародавня історія єврейського народу», який згодом надрукували в Катеринославі. Інтерактивний плакат «Відродження життя Леся Українка»:
<https://www.thingslink.com/scene/306159133752627208>

На початку 1893-го у Львові виходить перша збірка поезій поетеси – «На крилах пісень». Збірка виходить у неї творчі впродовж півтора «Сонця зростає» (без півтора років), що сприймається як краща молоді писемності.

Усе життя Леся Українка боролася з тяжкою недугою: вона лікувалася в Карпачів, Криму, Італії, Єгипті, Грузії, Савоні в Грузії вона написала свій п'ятий вірш – «Лісові пісні». Цю драму-ферію, ідею якої виконала все життя. Леся створила лише за 12 днів. У 1913 році мисткиня, передсмертний свій трагічний кінець, написала заповіт до бібліотеки Наукового товариства імені Шевченка прийняти її твори на догляд (збереження).

Леся Українка померла 1 січня 1913 року в Сураті (Індія) у віці 42 років між першою і другою годинами ночі. Похована на Байковому кладовищі в Києві. Могилу Лесі Українки є національною пам'яткою.

Інтерактивний плакат «Вшанування пам'яті Лесі Українки»:
<https://www.thingslink.com/scene/307658691957826816>

Тестові завдання.

- Виконайте тест-історію: <https://teachingapps.org/watch?v=p1hux7pic21>
- Гра «Відома дівчина»: <https://wordwall.net/uk/resources/22716354>

Творчі завдання.

- Відгадайте, про кого говориться у хмарі снів. Прочитайте відповідь.
- Користуючись хмарою слів, складіть проповідь «Леся Українка».
- Складіть власний вірш про Леся Українку, а в анимовану:

1) хмара слів
2) відео: <https://youtu.be/UhG4Yu-Sg>

- Розіграйте «Бітву» (з Леся Українка). Текст для розіграшу за посиланням: https://karmayon.blogspot.com/p/blog-page_2.html
- Прочитайте storyjumper – описано «Книги для дітей, які має в серці те, що не вміє». Складіть власну розповідь про життєвий шлях Лесі Українки.
<https://www.storyjumper.com/book/read/114927522-yitavay11111>

Додаткові завдання
Перегляньте інтерактивний плакат про життєвий шлях Лесі Українки й заповніть найцікавіші факти.

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методична вітальня «Безчестю алібі нема: до 95-річчя від дня народження поета рідного краю Івана Олексійовича Світличного. [Розробка уроку «Іван Світличний — символ незламного духу»](#) - Гонтар О.В., учитель української мови та літератури Красногорівського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів, - 2024 рік.

Гонтар Олена Вікторівна
Красногорівський опорний заклад
загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
Мар'їнської міської військово-цивільної
адміністрації Покровського району
Донецької області

Розробка уроку вивчення творів письменників рідного краю
«Іван Світличний — символ незламного духу»
Мета: ознайомити учнів із життям і творчістю Івана Світличного —
борця за справедливості, донести учням поетичне вираження автором
«любви до України, до рідного народу»;
розвинути навички самостійного смислу літературно-критичного та
біографічного матеріалу, умовляти виконати провідні мотиви, ідеї
поетичних творів;
активувати в учнів патріотичні, національні свідомість і ідентичність.
Тип уроку: урок філософії серця із використанням ІКТ та проєктної
діяльності учнів.
Обладнання: портрет Івана Світличного, збірник поезії, комп'ютерна
презентація «Шістдесятники» в українській культурі.
Очікувані результати: активізація пізнавальної діяльності;
підняття інтересу до значення української літератури;
розвиток творчих здібностей;
опанування навчальним матеріалом з додатковими дисертацій
інформації;
вміння аргументовано доводити свою думку, представляти та
оформлювати надані чинні результати своєї роботи;
розвиток бажання поділитися здобутками праці перед
однолітниками.

Перебіг уроку

На екрані слова — епіграф уроку.
Поет Іван Світличний — це чоловік, а чоловіка. Важко збагнути,
як така чиста людина могла вирости в такий нещасливий час.
Григорій Бугаєв,
«архівський дисидент»

1. Мотивація навчальної діяльності

1. Обговорення епіграфа уроку
- Дорогі учні! Сьогодні ми будемо не тільки співгодовацями, а й
літописцями, адже творчимо літопис Великої Людини, одного з
найбільших хатирів ішії.

2. Словникова робота

Літопис життя і творчості письменника — науково-дослідницький
жанр біографічного літературознавства, який описує в хронологічному

співвідноженні з правдами і щирими словами про минуле й сьогодення
України.

Своїми працями пробуджували інтерес до минулого України,
переконливо доводили, що українці — великий народ, гідний своєї
державності. З посеред рідних думок про повалення долю України
вирішувала вигода виходу її з СРСР та створення Української незалежної
держави. Але в клопотаннях про долю рідного народу та його культуру
партиї неможливо було відмовитися на свою адресу. Так почалися
переслідування й палкування шістдесятників. Залишилися з роботи,
у зв'язку з тим, що суворого режиму, засланні, пенітенціальні ліквіри,
переворотні сироти — ось що чекало чесних, талановитих людей, гідною
прочною віра була робота до України.

Надто неможливо уявити українську літературу без імен
шістдесятників Василя Сміренка, Лили Костенко, Миколи
Вінграновського, Івана Драча, Василя Стуса, Івана Дзюби, Світлана
Сверстюка, Алди Горської, Валаса Залізняка, Людмили Семикіної, Галини
Сежук. До скриньки українського письменства цього часу увійшла і
творчість Івана Світличного.

Прості групи учнів-біографів «Життєпис Івана Світличного»

Учень І. Юнакшия роки.

Походив Іван із селянської родини. Батько Світличний Олексій
Павлович, мати Меланія Іллівна, до шлюбу Тардотилі. Мав двох
молодших сестер: Марію та Надію.

До школи пішов у селі Половиніно (Луганська обл.) в 1937 році. У
1943 р., навчався разом з іншими підлітками підпівати німецьку
техніку, вивчив без пальців на руках. У 1947 р. закінчив із золотою
медаллю Стрийський середню школу.

З 1947 до 1952 року навчався на філологічному
факультеті Харківського університету, який закінчив з відзнакою.

1952-1953 рр. навчався в аспірантурі при Інституті літератури
ім. Т.Шевченка АН УРСР. Його науковим керівником був
академік Білецький О.І. Працював відповідальним секретарем журналу
«Радянське літературознавство», завідувачем відділу критики журналу
«Дніпро» (1955). Тут і знав про себе як про блискучого, неупустимого і
принципового літературного критика, як людину широкого ґрунту і
справжнього інтелектуала.

1956 року одружився з Леонідою Терещенко.

З 1957 р. — молодший науковий працівник Інституту літератури, а з
1963 р. — науковий працівник інституту філософії АН УРСР. За проку
незалежних поглядів його дисертація «Рухомі естетика» не була допущена
до захисту, бо не відповідала ідеології марксистсько-ленінізму.

Світличний ніколи не приховував свої проукраїнські погляди, та які
його задушили задушили. А з 1963 року остаточно перестали приймати на
роботу і він міг лише докуватися під чужими іменами та псевдонімами.

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методична вебвиставка "Інноваційні підходи до викладання творчої спадщини Максима Рильського (до 130-річчя від дня народження митця)». [Перекладацьке мистецтво М.Т.Рильського](#). – Сергієнко С.С., учитель української мови та літератури, зарубіжної літератури Красногорівського ОЗЗСО I-III ступенів - 2025 рік

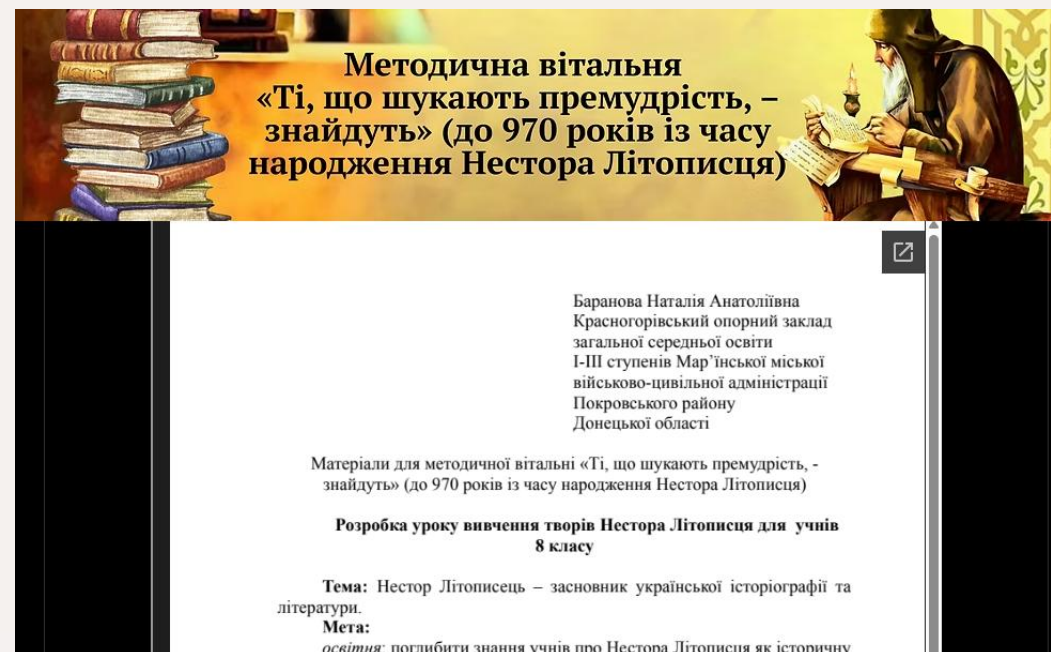

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методична вітальня «Ті, що шукають премудрість, – знайдуть» (до 970 років із часу народження Нестора Літописця). Матеріали методичної вітальні опубліковані за покликанням:

<https://viddilukrfilelog.wixsite.com/nova-mova> .

Урок "Нестор Літописець – засновник української історіографії та літератури". 8 клас – Баранова Н.А., учитель української мови та літератури, інформатики Красногорівського ОЗЗСО I-III ступенів - 2025 рік

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методична вітальня «Задусевні розмови про Тарасові вірші: до 210-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка». Матеріали методичної вітальні опубліковані за покликанням:

<https://viddilukrfilelog.wixsite.com/210schev4enku/post/аналіз-поетичного-твору-садок-вишневий-коло-хати-сергієнко-світлана>

Аналіз поетичного твору «Садок вишневий коло хати..» , Сергієнко Світлана, учитель української мови та літератури Красногорівського ОЗЗСО I-III ступенів - 2024 рік

«Задусевні розмови про Тарасові вірші:
до 210-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка»

Автор матеріалу

Сергієнко Світлана Сабірівна, учитель української мови та літератури Красногорівського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Мар'їнської міської військово-цивільної адміністрації Покровського району Донецької області

Для мене Шевченко – крім того, що геній, провидець, щедро обдарований Богом, талановитий, — це людина, яка мене завжди дивувала! Маючи у свої молоді роки бажану освіту, волю, визнання (прекрасний художник, улюбленець Брюллова), прекрасні перспективи (і забезпеченого матеріально життя), - він свідомо поклав своє життя на цвинтар служіння своєму народові... А ще – його поезія як римована проза звучить — дуже впливає на читача.

Якою була б моя задусевна розмова з Кобзарем? Навіть і не уявляю собі... Мабуть, мені б хотілося обговорити, що він думає про нашу сучасну Україну та її очільників. Запитала, чи були в нього твори, про які він шкодував? Що б змінив у своєму житті? Що порадив нам, українцям?... Йому ж бо це все було «не однаково».

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Віртуальна виставка «Золоте слово зворушливого серця: творчість Ольги Кобилянської. Інноваційні підходи до вивчення творчості» до 160-річчя від дня народження Ольги Кобилянської. Матеріали методичної вітальні опубліковані за покликанням:

<https://viddilukrfilolog.wixsite.com/kobilyanska/blog>

Інтерактивний робочий аркуш «Залюблена в музику...», Сергієнко Світлана, учитель української мови та літератури Красногорівського ОЗЗСО I-III ступенів - 2023 рік

